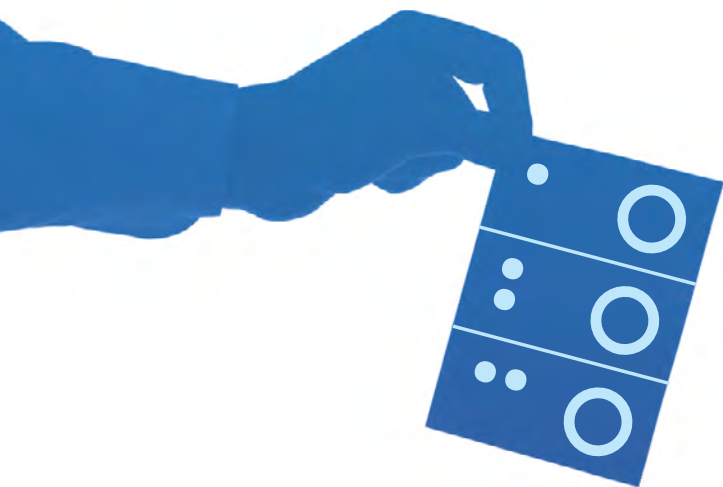

The voice of blind and partially sighted people in Europe

DOSTĘPNOŚĆ WYBÓRÓW

dla wyborców z upośledzeniem wzroku

SYTUACJA

Sprawy związane z dostępnością głosowania

W wyborach w całej Europie wyborcy wskazują preferowane opcje polityczne na papierowych kartach do głosowania. Podejście to z założenia nie gwarantuje dostępności dla większości osób niewidomych i niedowidzących.

Zapewnienie asystentów tej grupie wyborców jest rozwiązaniem niewystarczającym, żeby zagwarantować samodzielny, poufny i równy udział w wyborach politycznych.

PROBLEMY

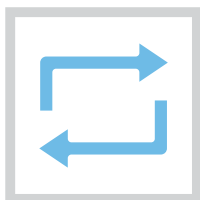
Znamy osoby, którym odmówiono pomocy, a także przypadki, w których asystent wypowiedział się głośno na temat głosowania.

Ekspert EBU

Głosowanie przy użyciu szablonu jest technicznie niemożliwe. Każda karta do głosowania ma format A5, a figuruje na niej do 150 kandydatów wymienionych małą czcionką.

Ekspert EBU

ROZBIEŻNOŚCI

67% ekspertów EBU chciałoby głosowania przy użyciu szablonu, które oferuje tylko 31% krajów europejskich.

79% ekspertów EBU chciałoby głosowania elektronicznego, które oferuje tylko 9% krajów w Europie.

DECYDENCI POLITYCZNI

Poprawa prawa

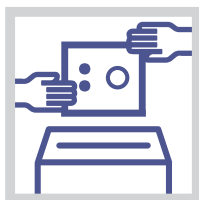
Droga do dostępności głosowania rozpoczyna się od dobrego ustawodawstwa wyborczego. Decydenci polityczni powinni ustanowić jasne i jednolite ramy. Powinny one zapewniać najlepsze warunki do głosowania wspomaganego i promować stosowanie szablonów. Żeby ułatwić wszystkim głosowanie, należy przeanalizować wszystkie metody głosowania.

JEDNOLITE PRAWODAWSTWO

- Należy stworzyć jedno prawo dla wszystkich wyborów (prezydenckich, parlamentarnych, lokalnych, europejskich, referendów itp.), żeby uniknąć nieporozumień lub błędów.
- Alternatywnie, można opracować jedno prawo z podstawowymi przepisami dotyczącymi dostępności, które mają zastosowanie do wszystkich przepisów wyborczych.

GŁOSOWANIE WSPOMAGANE

- Należy umożliwić obywatelom z upośledzeniem wzroku głosowanie z dowolnie wybraną przez nich osobą, w tym z członkami rodziny i wolontariuszami wyborczymi.

- Należy usunąć wszystkie wymagania dokumentacyjne, takie jak zaświadczenia lekarskie lub oświadczenia pod przysięgą, żeby ubiegać się o prawo do głosowania wspomaganego.
- Należy wymagać od asystentów podpisywania oświadczeń, że rozumieją zasady i szanują intencje wyborców.

GŁOSOWANIE PRZY UŻYCIU SZABLONU

- W miarę możliwości należy wprowadzać głosowanie przy użyciu szablonu jako opcję we wszystkich wyborach.
- Należy jasno wskazać organ odpowiedzialny za tworzenie szablonów, na przykład komisję wyborczą.
- Należy opracować jednolity projekt karty do głosowania, którego nie można zmieniać na poziomie lokalnym.
- Należy z mocy prawa zagwarantować, że karty do głosowania będą oferowane w dostępnym formacie przed dniem wyborów.

DECYDENCI POLITYCZNI

Poprawa prawa

WIELE METOD

- Należy zezwolić i promować głosowanie elektroniczne, zapewniając, że jest ono dostępne i możliwe dla wszystkich obywateli we wszystkich lokalach wyborczych.
- Należy pozwolić na wcześniejsze głosowanie dla wszystkich obywateli, żeby mogli głosować z asystentami w lokalach wyborczych przed dniem wyborów.
- Należy pozwolić głosować wszystkim obywatelom ze swojego domu, korzystając z własnych, korzystnych dla nich warunków oświetlenia.

KOMISJE WYBORCZE

Przeprowadzanie wyborów

Kwestie dostępności wyborów wymagają podjęcia bardzo istotnych decyzji technicznych wymagających potem starannego wdrożenia. Urzędnicy wyborczy powinni zaprojektować gwarantującą dostępność kartę do głosowania i użyteczny szablon. Powinni przeanalizować nowe narzędzia i zaoferować dostosowane szkolenia dla wolontariuszy na temat praw i potrzeb osób niewidomych i niedowidzących.

PROJEKT KARTY DO GŁOSOWANIA

- Należy stworzyć ujednolicony projekt karty do głosowania ze zdefiniowanymi marginesami na potrzeby użycia szablonu, minimalnymi rozmiarami i czytelnymi typami czcionek.
- Jeśli w wyborach przewiduje się stosowanie wielu kart do głosowania, należy opracować odrębny wzór każdej lub inne tytuły kart do głosowania odróżniające się kolorami.
- Należy zapewnić perforacje lub odciąć narożnik, żeby wskazać przednią stronę karty do głosowania.

KOMISJE WYBORCZE

Przeprowadzanie wyborów

PROJEKT SZABLONU

- Należy przygotować twarde plastikowe szablony z tekstem w alfabecie Braille'a oraz dużym drukiem z dużym kontrastem.
- W krajach z dużymi kartami do głosowania należy opracować zredukowane formaty dla wszystkich wyborców.
- Należy przygotować pliki audio z informacjami o głosowaniu w lokalu wyborczym.
- Należy sfinalizować przygotowania karty do głosowania przynajmniej 30 dni przed wyborami, żeby zapewnić wystarczającą ilość czasu na produkcję szablonów i plików audio.

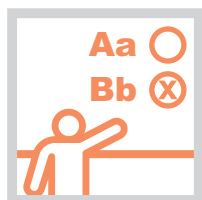
NOWE NARZĘDZIA

- Należy zapewnić szkła powiększające dla osób niedowidzących we wszystkich lokalach wyborczych.
- Należy zapewnić słuchawki i urządzenia odtwarzające we wszystkich lokalach wyborczych.

- Należy przygotować gorącą linię telefoniczną przed i w dniu wyborów, żeby móc oferować szybką pomoc wolontariuszom i wyborcom.
- Należy przetestować użycie naklejek zamiast długopisów dla wszystkich wyborców, żeby wspierać obywateli z ograniczeniami mobilności.
- Należy fizycznie oddzielić jedną kabinę do głosowania, żeby wyborca i asystent mogli swobodnie komunikować się ze sobą.

SESJE SZKOLENIOWE

- Należy opracować obowiązkowe moduły szkoleniowe dla urzędników wyborczych i wolontariuszy obecnych w lokalu wyborczym, w tym elementy szkoleniowe dotyczące udziału politycznego osób niepełnosprawnych, we współpracy z ekspertami z organizacji osób niewidomych i niedowidzących.
- Należy zapewnić zasoby w celu zagwarantowania, że wszyscy urzędnicy i wolontariusze uczestniczący w wyborach odbędą moduł szkoleniowy.

DALSZE PERSPEKTYWY

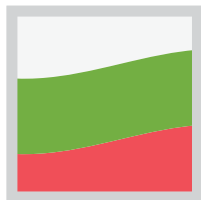
Europejskie historie sukcesu

Wyborcy niewidomi i niedowidzący w **Finlandii** mogą wskazywać asystentów bez żadnych ograniczeń. W każdym lokalu wyborczym jest również jeden specjalnie przeszkolony asystent. Ponadto wyborcy mogą oddać swój głos przed dniem wyborów drogą pocztową z domu lub gminy.

Szablony po raz pierwszy testowano w **Niemczech** w 1980 r. Niemiecka Federacja Niewidomych i Niedowidzących przygotowuje szablony w imieniu rządu i otrzymuje odpowiednie na odpowiednie środki. Szablony są wysyłane do wszystkich osób niewidomych i niedowidzących na stosowny wniosek przed wyborami wraz z wyjaśniającą płytą CD dla każdego okręgu wyborczego, również przygotowaną przez Federację.

W **Bułgarii** w najbliższych latach oczekuje się wprowadzenia głosowania elektronicznego. Zgodnie z Kodeksem Wyborczym maszyny do głosowania muszą zapewniać „ułatwiony dostęp dla wyborców z upośledzeniem wzroku”. Sąd Najwyższy stwierdził również, że wszystkie lokale wyborcze muszą być wyposażone w maszyny do głosowania.

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH O PRAWACH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ARTYKUŁ 29

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości skutecznego i pełnego uczestnictwa w życiu politycznym i publicznym na równych zasadach z innymi [...], między innymi poprzez:

- i. zapewnienie, że procedury głosowania, urządzenia i materiały są odpowiednie, dostępne oraz łatwe do zrozumienia i użycia;
- ii. ochronę prawa osób niepełnosprawnych do głosowania w głosowaniu tajnym w wyborach i referendach publicznych [...], ułatwianie, w stosownych przypadkach, korzystania z technologii wspomagających i innych nowych technologii;

- iii. zagwarantowanie swobodnego wyrażania woli osób niepełnosprawnych jako wyborców, a w tym celu, w razie potrzeby, na ich wniosek, umożliwienie pomocy w głosowaniu osobie przez nich wybranej.

O DOSTĘPNOŚCI GŁOSOWANIA

Więcej informacji na temat naszych działań oraz sam Raport analityczny poświęcony dostępności głosowania w Europie można znaleźć pod adresem <http://tiny.cc/93vwjz>

KONTAKT

Europejski Związek Niewidomych
6 rue Gager-Gabillot
75015 Paryż
ebu@euroblind.org

Projekt współfinansowany z programu Unii Europejskiej „Prawa, równość i obywatelstwo (REC)”